

Na temelju članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22) i članka 82. Statuta Srednje škole „Vladimir Nazor“ Čabar, Školski odbor na 25. sjednici održanoj dana 22. ožujka 2023. godine donosi

P R A V I L N I K
O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI INFORMACIJSKO –
KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE U
SREDNJOJ ŠKOLI „VLADIMIR NAZOR“ ČABAR

1. Uvod

Članak 1.

(1) Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko – komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: Pravilnik) u Srednjoj školi “ Vladimir Nazor“ Čabar (u daljnjem tekstu: Škola) izrađen je prema smjernicama dokumenta nastalog u sklopu projekta „e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola“ (pilot projekt), a čiji je nositelj Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNet.

Članak 2.

(1) Svrha ovog Pravilnika je jasno i nedvosmisleno određivanje načina prihvatljivog i dopuštenog korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: IKT) i resursa škole.

Članak 3.

(1) Škola koristi svoju IKT opremu i infrastrukturu te IKT opremu i infrastrukturu CARNnetove mreže. Ovaj Pravilnik primjenjuje se na svu IKT opremu i infrastrukturu u Školi i na sve njene korisnike.

2. Osnovne sigurnosne odredbe

Članak 4.

(1) IKT infrastruktura uključuje računalnu mrežu škole, mrežnu opremu i računalnu opremu. Korisnici IKT infrastrukture su učenici, nastavnici, stručna služba škole, administrativno - tehničko osoblje i povremeni korisnici (gosti) koji su dužni školsku opremu čuvati i pažljivo koristiti.

Članak 5.

(1) Radi unapređenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže svi djelatnici škole moraju se pridržavati uputa izdanih od strane administratora sustava (AS) administratora imenika (AI), administratora resursa, stručnjaka za tehničku podršku ili neke druge ovlaštene osobe, a učenici se moraju pridržavati uputa koje im daju nastavnici.

Članak 6.

(1) Svi zaposlenici škole posjeduju AAI@EduHr korisnički račun te ga koriste kao službenu e-mail adresu (ime.prezime@skole.hr) za komunikaciju, posebice u službenoj komunikaciji s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustava znanosti i obrazovanja.

Članak 7.

- (1) Javne informacije škole vezane su uz djelatnost Škole i Škola ih je dužna redovno objavljivati na svojim mrežnim stranicama.
- (2) Povjerljive informacije su osobni podaci djelatnika, učenika i podaci koji se smatraju poslovnom tajnom. Škola postupa sa osobnim podacima sukladno Politici o zaštiti privatnosti objavljenoj na mrežnoj stranici Škole.
- (3) Škola je dužna objaviti informacije o imenovanom službeniku za zaštitu osobnih podataka, te njegov kontakt.

Članak 8.

(1) Nastavnicima i drugim djelatnicima škole strogo je zabranjeno davati učenicima vlastite zaporke i digitalne identitete, te zaporke za pristup računalnoj opremi i aplikacijama koje se koriste u Školi, a koje nisu namijenjene učenicima.

Članak 9.

(1) Sva računala Škole posjeduju antivirusne programe ili su zaštićena antivirusnom zaštitom implementiranom u operacijskom sustavu.

Članak 10.

(1) Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja sve osnovne i srednje škole koje su spojene na CARNetovu mrežu automatski su uključene i u sustav filtriranja nepoćudnih sadržaja tako što se onemogućuje prikaz mrežnih stranica određene kategorije. Svim korisnicima IKT opreme i infrastrukture zabranjeno je zaobilaženje lozinki ili filtriranja sadržaja.

Članak 11.

- (1) Svako nepridržavanje pravila koje nije u skladu s Pravilnikom učenici i drugi djelatnici prijavljuju ravnatelju Škole.
- (2) Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNetovom CERT-u, preko obrasca na mrežnoj stranici www.cert.hr

3. Školska IKT oprema i održavanje

Članak 12.

(1) Sva računala u Školi spojena su žično i/ili bežično na CARNet mrežu koja je u nadležnosti CARNeta.

Članak 13.

(1) Zbrinjavanje računalnog otpada koji nastaje u Školi provodi se dva puta godišnje predajom istog ovlaštenom koncesionaru za EE otpad.

Članak 14.

(1) Na školskim računalima koriste se samo licencirani programi preuzeti od strane ovlaštene osobe u Školi s web portala Centar za preuzimanje Microsoft proizvoda. (msdc.skole.hr)
(2) Ukoliko postoji potreba na računalima se mogu instalirati programi za koje je Škola kupila licence te besplatni programi koji nemaju ograničeno pravo upotrebe.

Članak 15.

(1) Održavanje računala u informatičkoj učionici u nadležnosti je vanjskog stručnjaka za održavanje i servis računala, stručnjaka za tehničku podršku i nastavnika informatike koji instalira programe i nadzire učeničke radnje na računalu.
(2) Učenici ne smiju ništa instalirati na računala bez odobrenja učitelja informatike.

Članak 16.

(1) Svaka učionica ima projektor spojen na računalo. Nastavnici i učenici dužni su s projektorom postupati s posebnom pažnjom. Nakon nastave projektor je potrebno ugasiti, a daljinske uređaje za rad projektoru zabranjeno je iznositi iz učionica.
(2) S pametnim pločama nastavnici i učenici dužni su postupati s posebnom pažnjom. Održavanje i čišćenje ploča obavlja se sukladno uputama proizvođača.

4. Reguliranje pristupa IKT opremi

Članak 17.

(1) Školskoj računalnoj mreži pristupaju svi djelatnici, učenici Škole te drugi korisnici, ali uz odgovarajuću autentifikaciju svojim AAI@EduHr identitetom.

Članak 18.

(1) Nastavnici i ostalo osoblje imaju pristup zajedničkim računalima smještenim u zbornici, učionicama i kabinetima.

Članak 19.

(1) Svaki nastavnik zadužen je za računalo u svojoj učionici i kabinetu, a administrativno osoblje i stručna služba Škole za računala u svojim radnim prostorima.

Članak 20.

(1) Sva računala u prostorima Škole imaju postavljenu zaporku.
(2) Svi korisnici dužni su postaviti korisničku zaporku prema slijedećoj preporuci: da zaporka ne bude kraća od osam (8) znakova, da ima kombinaciju malih/velikih slova, brojki i sl.

Članak 21.

(1) Informatička učionica se zaključava i koristi se za potrebe nastave te za edukativne radionice namijenjene učenicima i nastavnicima Škole koje zahtijevaju pristup računalima uz prethodni dogovor s ravnateljem Škole i nastavnikom informatike.

Članak 22.

(1) Učenici koriste računala samo na nastavi informatike u informatičkoj učionici te ostala računala po dopuštenju nastavnika.

(2) Pristup aplikacijama i internetskim sadržajima u učionici informatike određuje isključivo nastavnik informatike.

(3) Učenici smiju koristiti svoje privatne uređaje u školi, ali samo uz izričito dopuštenje predmetnog nastavnika.

(4) Učenici pristupaju sa svojih uređaja bežičnoj mreži EDUROAM uz odgovarajuću autentifikaciju svojim AAI@EduHr identitetom.

5. Sigurnost korisnika

Članak 23.

(1) Kako bi se održao korak s trendovima u korištenju IKT-a, kao i s nadolazećim prijetnjama računalnoj sigurnosti, Škola mora redovito organizirati različite oblike edukacije učenika, ali i cijelog školskog kolektiva.

(2) Učenike se redovito educira o važnosti sigurnosti na internetu kroz edukativne radionice.

Članak 24.

(1) Korisnici u radu sa sustavom (računalima i drugim servisima koji zahtijevaju prijavu) moraju voditi računa da kod prijave ne otkriju svoje podatke za prijavu.

(2) Nakon završetka rada na računalu korisnici se moraju obavezno odjaviti iz svih sustava u koje su se prijavili.

Članak 25.

(1) Svi učenici i djelatnici škole posjeduju svoj elektronički identitet koji su dobili iz sustava AAI@Edu.hr i obavezuju se čuvati svoje podatke. Učenicima se podaci o elektroničkom identitetu izdaju nakon upisa u školu, a djelatnicima pri zapošljavanju. Učenicima prestaju prava nad elektroničkim identitetom kada završe sa svojim školovanjem, a djelatnicima prestankom rada u školskom sustavu.

Članak 26.

(1) Ne postoje specifične zabrane vezane uz preuzimanje datoteka na lokalna računala te moguće pokretanje izvršnih datoteka, osim pravila definiranih ovim Pravilnikom te vezanih uz etičko korištenje IKT-a.

6. Prihvatljivo i odgovorno korištenje IKT-a

6.1. Ponašanje na Internetu

Članak 27.

(1) Svi djelatnici i učenici škole odgovorni su za svoje ponašanje u virtualnom svijetu te se prema drugim korisnicima moraju ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

Članak 28.

(1) Svi djelatnici i učenici škole dužni su se pridržavati osnovnih Pravila poželjnog ponašanja u Internet zajednici, što se još naziva i 'internetskim bontonom' ili 'Netiquette'.

Članak 29.

(1) Učenike se kroz nastavu informatike, satove razrednika, ali i druge predmete mora podučiti o Pravilima lijepog ponašanja na Internetu (Netiquete), te o Pravilima sigurnog ponašanja na internetu.

Članak 30.

(1) Tijekom nastave na daljinu učenici se moraju pridržavati Kućnog reda škole, slušati upute nastavnika, imati upaljenu kameru i mikrofonski osim ako nastavnik drugačije ne odredi.

6.2. Autorsko pravo i dijeljenje datoteka

Članak 31.

(1) Sve korisnike potiče se da potpisuju materijale koje su sami izradili koristeći neku licencu poput Creative Commons i druge komercijalne dozvole, ali i da poštuju autorska prava i intelektualno vlasništvo.

Članak 32.

(1) Strogo je zabranjeno tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove i nedopušteno preuzimati tuđe radove s Interneta.

(2) Korištenje tuđih materijala s Interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznica i datum preuzimanja).

Članak 33.

(1) Izričito je zabranjeno svako nelegalno dijeljenje datoteka, odnosno kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala poput e-knjige, glazbe ili pak video sadržaja, gdje je zabranjeno daljnje distribuiranje i umnožavanje bez dozvole autora ili bez plaćanja naknade.

Članak 34.

(1) Obveza Škole je učenike i nastavnike:

1. podučiti o autorskom pravu i intelektualnom vlasništvu.
2. podučiti i usmjeriti na korištenje licenci za zaštitu autorskog prava i intelektualnog vlasništva.
3. upozoriti na načine nelegalnog dijeljenja datoteka i servisa koji to omogućuju poput Torrent servisa, mrežnog mjesta koja zahtijevaju registraciju i plaćanje vrlo niske članarine za neograničeno preuzimanje digitalnog sadržaja i sl.
4. informirati o mogućim posljedicama nelegalnog korištenja, dijeljenja i umnažanja autorski zaštićenih materijala.

6.3. Internetsko nasilje

Članak 35.

(1) Svaki oblik internetskog zlostavljanja ili „cyberbullyinga“ je strogo zabranjen i nedopušten. Postoje različiti oblici internetskog zlostavljanja:

- nastavljanja slanja e-pošte usprkos tome što netko više ne želi komunicirati s pošiljateljem
- otkrivanje osobnih podataka žrtve na mrežnim stranicama ili forumima
- lažno predstavljanje na Internetu
- slanje uvredljivih i prijetećih poruka žrtvi koristeći različite internetske servise (poput Snapchata, Instagrama, Facebooka, Zooma, Skypea, e-maila i drugih servisa za komunikaciju)
- postavljanje internetske ankete o žrtvi
- slanje virusa na e-mail ili mobitel
- slanje uznemirujućih fotografija putem e-maila, mms-a ili drugih komunikacijskih alata.

Članak 36.

(1) Škola obilježava Dan sigurnijeg Interneta u svrhu promicanja sigurnije i odgovornije upotrebe online tehnologije i mobilnih uređaja. Time se preventivno želi podići svijest o sigurnosnim problemima na internetu.

Članak 37.

(1) Obveza Škole je:

- podučiti učenike i učitelje o mogućim oblicima internetskog nasilja
- učenike i učitelje podučiti o tome kako prepoznati internetsko nasilje
- razviti nultu stopu tolerancije na internetsko nasilje
- poticati izradu i objavljivati najkreativnije radove na temu internetskog nasilja da bi se potaknula svijest o temi među učenicima.

6.4. Korištenje mobilnih telefona

Članak 38.

- (1) Učenicima je u školi zabranjeno korištenje mobitela za vrijeme nastave, osim u slučaju kada ga koriste kao nastavno pomagalo i pod nadzorom nastavnika.
- (2) Učenici mogu koristiti mobitel u slobodno vrijeme (mali odmor, veliki odmor).
- (3) Škola ne preuzima odgovornost za gubitak mobitela.
- (4) S obzirom da mobilni telefoni imaju potpuni pristup internetu te da djeca i mladi koriste fiksne internetske veze kao i mobitele za pretraživanje interneta, sigurnosne mjere za korištenje Interneta postaju važne za korištenje mobilnih telefona (zaštita osobnih podataka, izbjegavanje štetnih sadržaja, zaštita potrošača, ovisnost o računalnim igrama, i slično).
- (5) Škola će upoznati učenike s posljedicama zlouporabe mobilnih telefona. Najrašireniji oblik nasilja među vršnjacima je nasilje putem mobilnih telefona. Ono uključuje bilo kakav oblik poruke zbog koje se osoba osjeća neugodno ili joj se tako prijete (tekstualna poruka, videoporuka, fotografija, poziv), odnosno kojoj je cilj uvrijediti, zaprijetiti, nanijeti bilo kakvu štetu vlasniku mobilnog telefona.

7. Završne odredbe

Članak 39.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči Škole. Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije u školi objavljen je na oglasnoj ploči 23. ožujka 2023. godine. Stupa na snagu 24. ožujka 2023. godine.

Predsjednica Školskog odbora:
Melita Lichtenthal, prof.

Ravnatelj:
Kristijan Rajšel, prof.

KLASA: 011-03/23-02/2
URBROJ: 2108-18-11-23-1
Čabar, 22. ožujka 2023. godine